

בְּשִׁירוֹתָא דְמַלּוֹלֶה, מְלִילָת לְבָרְתִּי קָמָאי מְלִין
אֵלֵין, אֲלָא בְגִינִי בֶה, וְאֶרְאָא אֲלָא אֶבְרָהָם אֲלָא יִצְחָק
וְאֲלָא יַעֲקֹב בְאֶל שְׂדֵי וְשֵׁמֵי יְיָ לֹא נָזְדַעַתִי לָהֶם,
לְמַלְלָא עַמְהֹן בְּדִרְגָּא דָא דַעַמְך מְלִילָנָא.

רַבִי יוֹסֵי (נ"א רבי יוסא) **פתח**, (תהלים כ"ד) לְדוֹד מְזֻמּוֹר
לְיִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָה תְּבֵל וַיּוֹשִׁבֵי בָה. הָאָרֶץ:
דָא אֶרְעָא קְדִישָׁא דִיְשָׂרָאֵל, דָאִיהִי קִימָא
לְאַתְשִׁקְיָא מִינְהָה, וּלְאַתְפְּרָכָא מִינְהָה בְקָדְמִיתָא,
וּלְבָתֵר מִנְהָה אַתְשִׁקְיָא עַלְמָא בְלָא. תְּבֵל וַיּוֹשִׁבֵי
בָה: דָא שָׁאָר אֶרְעָאָן, דְשַׁתְּאָן מִינְהָה, מִנְאָן לָן.
דְבָתִיב, (תהלים ט) וְהִיא יִשְׁפּוֹט תְּבֵל בְצִדְקָה.

כִּי הוּא עַל יָמִים יִסְדָּה, אֵלֵין (דף כ"ג ע"א) שְׁבָעָה
עַמּוֹדִים, דָאֶרְעָא סְמִיכָא עַלְיִיחּוֹ. וְאַינְנוּ שְׁבָעָה
יָמִים. וְנִם כְּגֹרֶת שְׁלֵטָא עַלְיִיחּוֹ. אָמֵר רַבִי יְהוֹדָה,

לשון הקידוש

שְׁנַשְׁאָה, וְלֹא דָבַרו עַמִּי פָנִים בְפָנִים כִמו
שְׁעַשְׁתִּי לְה, וְאַתָּה בְּרָאשִׁית דְבָרֶךָ
הַבָּرָת לְבָתִי לְפָנֵי הַבָּרִים אַלּו? אֲלָא
מִשּׁוּם בֶה וְאֶרְאָא אֲלָא אֶבְרָהָם אֲלָא יִצְחָק
וְאֲלָא יַעֲקֹב בְאֶל שְׂדֵי וְשֵׁמֵי ה' לֹא נָזְדַעַתִי
לָהֶם, לְדִבֶר עַמִּים בְּדִרְגָּה זו שְׁדַבְרָתִי בָה
עַמְך.

רַבִי יוֹסֵי (רבי יוסא) **פתח**, (תהלים כ) לְדוֹד
עַמּוֹדִים שָׁהָאָרֶץ וּמְלוֹאָה תְּבֵל וַיּוֹשִׁבֵי
מְזֻמּוֹר לְה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָה תְּבֵל וַיּוֹשִׁבֵי

לֹא תִּמְאֵן דְּשַׁלְטָא עַלְיִהוּ, אֶלְאָ דְּאַתְמָלִיא
מִפְנֵי הָיוֹ. וְעַל נְהָרוֹת יְכֹונֵנָה, מִאן אִינּוֹן נְהָרוֹת.
אֶלְאָ, בִּמְהָדָת אָמֵר, (תְּהִלִּים צ"ג) נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קְוָלִים
יְשָׂאוּ נְהָרוֹת דְּכִים, אִינּוֹן נְהָרוֹת, בִּמְהָדָת אָמֵר,
(בראשית ב') וְנַהֲרָה יוֹצֵא מֵעַדְן לְהַשְׁקוֹת אֶת חָגָן, וּבְגַין
כֵּה, וְעַל נְהָרוֹת יְכֹונֵנָה.

תֵּא חָזֵי, הָאֵי אָרֶץ, אֲקָרֵי אָרֶץ יִשְׂרָאֵל. יַעֲקֹב
דְּאֵי הָיָה יִשְׂרָאֵל, אֲמָאֵי לֹא שְׁלִיט עַל דָּא
כְּמַשָּׁה, דְּהָא בְּתִיב וְאֶרְאָ אֶל אֲבָרָהָם אֶל יִצְחָק
וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֶל שְׁדֵי וְלֹא יִתְּיר.

אֶלְאָ, יַעֲקֹב הָא אַזְקִימְנָא, נְטָל בִּיתָא דְּלִתְתָּא,
וְאַשְׁתְּבִיק מִגְיָה בִּיתָא דְּלִעְיָלָא. וְעַם בִּיתָא
דְּלִתְתָּא, אַתְקַיּוּן בִּיתָא דְּלִעְיָלָא, בְּתְּרִיסְרָ שְׁבָטִין,
בְּשְׁבָעִין עַנְפִין, וְהָא אַזְקִימָה. מִשָּׁה, נְטָל בִּיתָא

לשון הקורש

בָּא רָאָה, אָרֶץ וּבְקָרָאת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל.
יַעֲקֹב שְׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל לְפָה לֹא שְׁוֹלֵט עַל
זָה בָּמוֹ מִשָּׁה, שְׁחוּרִי בְּתוֹב וְאֶרְאָ אֶל
אֲבָרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֶל שְׁדֵי
וְלֹא יוֹתֵר?

אֶלְאָ יַעֲקֹב, הָרֵי בָּאָרְנוּ, נְטָל הַבִּית
שְׁלָמְטָה, וְגַעֲזָב מִפְנוּ הַבִּית שְׁלָמְעָלה,
וְעַם הַבִּית שְׁלָמְטָה הַתְּקִין אֶת הַבִּית
שְׁלָמְעָלה בְּשַׁנִּים עַשֶּׂר שְׁבָטִים וּבְשָׁבָעִים

שְׁבָעָה יָמִים, וִים בְּגַרְתָּ שׁוֹלֵט עַלְיָם.
אָמֵר רַבִּי יְהוֹנָה, אֶל הָאָמֵר שְׁשׁוֹלְטָה
עַלְיָם, אֶלְאָ שְׁמַתְמָלָאת מֵהֶם. וְעַל
נְהָרוֹת יְכֹונֵנָה, מַי אַלְוּ נְהָרוֹת? אֶלְאָ
כִּמוֹ שְׁנָאָמֵר (תְּהִלִּים צ) נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קְוָלִים
יְשָׂאוּ נְהָרוֹת דְּכִים, אַוְתָּם נְהָרוֹת בָּמוֹ
שְׁנָאָמֵר (בראשית ד) וְנַהֲרָה יוֹצֵא מֵעַדְן
לְהַשְׁקוֹת אֶת חָגָן, וּמְשׁוּם כֵּה וְעַל נְהָרוֹת
יְכֹונֵנָה.

דַלְעִילָא, וּשְׁבֵיק בֵיתָא דַלְתָתָא. וְעַל דָא, בְתִיב
בַיְעַקְבָ בָאֵל שְׂדֵי. בָאֵל שְׂדֵי מְלִיל עֲמִיה קְדֻשָא
בְרִיךְ הוּא, וְלֹא יִתְיר. וּשְׁמֵי יְיָ לֹא נוֹדַעַתִי לָהֶם,
לְמַלְלָא עַמְהָזָן בְדִרְגָא דָא דָאִיהוּ עַלְאָה.

וְאֶרְאָא אֵל אֶבְרָהָם אֵל יִצְחָק וְאֵל יַעֲקֹב. אָמֵר רַבִי
חִיאָא, תְשַׁבְחוּ דָאָבָהָן יַעֲקֹב הָוה, דָהָוָא
שְׁלִימָיו דְכָלָא. בְכָלָהוּ בְתִיב, אֵל אֶבְרָהָם, אֵל יִצְחָק,
וּבְיִה אַתְזָפָה אֶת חָד, דְבְתִיב, וְאֵל יַעֲקֹב. אַתְזָפָה
בִּיה וּ, לְאַחֲזָה דָאִיהוּ שְׁלִימָא יִתְיר מְפָלָהוּ. וְעַם
כָל דָא, לֹא זָכָה לְאַשְׁתָמְשָׁא בִּיה בְמַשָּׁה.

וְגַם הַקִּימָתִי אֶת בְּרִיתִי אַתָּם לְתַתְתָה לְהָם אֶת אֶרְץ
בְּנֵעַן, (שמות ו) בְגִינַן דְאַתְגָּרוּ. דָבָל מָאוֹן דְאַתְגָּרוּ,
יִרִית אֶרְעָא, דָהָא לֹא יִרִית אֶרְעָא, אֶלָא צְדִיק, וּבָל
מָאוֹן דְאַתְגָּרוּ, אֶקְרָא צְדִיק. דְבְתִיב, (ישעיה ס) וּעַמְךָ

לשון הקודש

עֲנָפִים, וְהַרִי פְּרִשּׁוֹתָה. מִשָּׁה נִטְלָ אֶת
הַבַּיִת שְׁלִמְעָלָה, וַעֲזָב אֶת הַבַּיִת
שְׁלִמְטָה, וְלֹכֶן בְּתוּב בַיְעַקְבָ בָאֵל שְׂדֵי.
בָאֵל שְׂדֵי דָבָר עַם הַקְדוּשָ בְרִיךְ הוּא וְלֹא
יִוָתֶר. וּשְׁמֵי ה' לֹא נוֹדַעַתִי לָהֶם, לְדָבָר
עַמְםָ בְדִרְגָה וּשְׁהִיא עַלְיוֹנָה.
וְאֶרְאָא אֵל אֶבְרָהָם אֵל יִצְחָק וְאֵל יַעֲקֹב.
אָמֵר רַבִי חִיאָא, בְחִיר הָאָבוֹת הָיָה יַעֲקֹב,

בְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יַירְשׁוּ אֶרְץ, בֶּל מִן דָאַתְגָּוֶר,
וְגַטֵּר הָאֵי אֲת קִיְמָא, אַקְרֵי צְדִיק, תָּא חַזִּי מִן
יוֹסֵף, דָבֵל יוֹמָז לֹא אַקְרֵי צְדִיק, עַד דָגְטֵר הַהְוָא
בְּרִית, אֲת קִיְמָא קְדִישָׁא. בֵּין דָגְטֵר לִיה, אַקְרֵי
צְדִיק, יוֹסֵף הַצְדִיק.

ר'בֵי שְׁמֻעָן הָוה יַתִיב יוֹמָא, הַה, וּרְבֵי אַלְעָזֶר
בְּרִיה, (עֲטִיחָה) וּרְבֵי אָבָא עַמְיהָ. אָמַר רַבֵּי
אַלְעָזֶר, הָאֵי קָרָא הַבְּתִיב, וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל
יַצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב וְגו'. מַהוּ וְאָרָא, וְאָדָבָר מִיבָּעִ
לִיה. אָמַר לִיה, אַלְעָזֶר בְּרִי, רָזָא עַלְאָה אַיְהוּ.

תָּא חַזִּי, אִית גְּנוּנִין דְמַתְהָזִין, וְאִית גְּנוּנִין דְלֹא
מַתְהָזִין. וְאֵלֵין וְאֵלֵין, אִינּוֹן רָזָא עַלְאָה
דְמַהִימָנָתָא, וּבְנֵי נְשָׂא לֹא יַדְעַין לִיה, וְלֹא
מִסְתְּפָלִין בֵּיה וְאֵלֵין דְמַתְהָזִין, לֹא זְכָה בְּהוּ בְרִ

לשון הקידוש

אֶרְץ אֶלְאָ צְדִיק, וְכֹל מֵשְׁגָמוֹל נִקְרָא
צְדִיק, שְׁבָתּוֹב (שׁעה ט) וְעַמְדָה בְּלָם צְדִיקִים
לְעוֹלָם יַירְשׁוּ אֶרְץ. בֶּל מֵשְׁגָמוֹל וְשׁוּמָר
אֶת חֲבִרָתֵת הַזֹּאת, נִקְרָא צְדִיק. בָּא רָאָה
מַיּוֹסֵף, שְׁכַל יִמְיוֹ לֹא נִקְרָא צְדִיק עַד
בָּא רָאָה, יִשְׁגַּנְנִים שְׁנָרָאִים וַיִּשְׁגַּנְנִים
שְׁשָׁמֶר אֶת חֲבִרָתֵת, אֶת בְּרִית הַקָּדוֹשׁ.
בֵּין שְׁשָׁמֶר אֶת חֲבִרָתֵת, נִקְרָא צְדִיק, יוֹסֵף
הַצְדִיק.

ר'בֵי שְׁמֻעָן הָיה יוֹשֵׁב יוֹם אֶחָד, וּרְבֵי
מִסְתְּפָלִים בּוּ. וְאֵלָה שְׁנָרָאִים לֹא זְכָה

נְשָׁה, עַד דָּאָתוֹ אֲבָהָן, וְקִיְמָוּ עַלְיִיהוּ. וְעַל דָּא בְּתִיב
וְאֶרְאָה, דְּחַמּוּ, אֵינּוֹן גְּנוּגִין דְּאַתְּגָלִין.

וּמְאָן גְּנוּגִין דְּאַתְּגָלִין. אֵינּוֹן דָּאָל שְׁדִי, דָּאֵינוֹן
גְּנוּגִין דְּחַיוֹזָו עַלְאָה (נ"א חַיוֹזָו דְּגָנוּגִין עַלְאָה) וְאֶלְיָה
אַתְּחַזְׁיָה. וְגָנוּגִין דְּלֹעֲילָה, סְתִימָה דָּלָא אַתְּחַזְׁיָה, לֹא
קָאִים אִינְישׁ עַלְיִיהוּ, בָּר מִמְשָׁה. וְעַל דָּא בְּתִיב,
וְשָׁמֵי יְיָ לֹא נֹדַעַתִּי לָהֶם, לֹא אַתְּגָלִיתִי לֹזֶן בְּגָנוּגִין
עַלְאָין. וְאֵי תִּמְאָה, דְּאֲבָהָן לֹא הָוו יָדַעַי בְּהָוֹ. אֶלְאָ
הָוו יָדַעַי, מְגַוְּ אֵינּוֹן דְּאַתְּגָלִין.

בְּתִיב (דניאל י"ב) וְהַמְשֻׁבְּכִילִים יְזִהְרוּ בּוּהָר הַרְקִיעַ
וּמִצְדִּיקִי הַרְבִּים בְּפּוֹכְבִּים לְעוֹלָם וְעַד.
וְהַמְשֻׁבְּכִילִים יְזִהְרוּ, מְאָן אִינּוֹן מְשֻׁבְּכִילִים. אֶלְאָ דָא
הָוָא, הַהְוָא חַכְמָה דִּיסְתָּבֵל מִגְּרָמִיה מְלִין, דָלָא
יְכִילִין בְּנֵי נְשָׁא לְמַלְלָא בְּפּוֹמָא, וְאֶלְיָה אַקְרָיוֹן

לשון הקודש

בְּהָם אָדָם, עַד שְׁבָאוּ הַאֲבוֹת וְעַמְדוּ
בְּגָנוּגִים עַלְיָונִים. וְאֵם תָּאָמֵר שְׁהָאָבוֹת לֹא
עַלְיָהֶם, וְעַל פָּה בְּתוֹב וְאֶרְאָה, שְׁרָאוּ אָוֹתָם
גְּנוּגִים שְׁהָתְגִּלוּ.

בְּתִיב (דניאל יט) וְהַמְשֻׁבְּכִילִים יְזִהְרוּ בּוּהָר
הַרְקִיעַ וּמִצְדִּיקִי הַרְבִּים בְּפּוֹכְבִּים לְעוֹלָם
וְעַד. וְהַמְשֻׁבְּכִילִים יְזִהְרוּ, מֵהָם
הַמְשֻׁבְּכִילִים? אֶלְאָ וְהוּ אָוֹתוֹ חַכְמָה
שִׁיסְתָּבֵל עַל הַרְבִּים מַעַצְמָוֹ שְׁלָא יְכִילִים
בְּנֵי אָדָם לְדָבֵר בְּפֶה, וְלֹאֶלְהָ קּוֹרָאים
הָ לֹא נֹדַעַתִּי לָהֶם, לֹא הַתְּגָלִיתִי לָהֶם

משבילים. וזהו בזוהר הרקיע. מאן (ויהי) הוא הרקיע. דא הוא רקיע דמשה, רקיע מא באמצעיתא, והאי זהר דיליה, איהו סתים, ולא אתגלייא מגון דיליה קיימא על ההיא רקיעא דלא נהיר, דאתחוין ביה גוונין, ואינון גוונין אף על גב דאתחוין ביה, לא זהרי בזוהר בגין דאיינון גוונין סתימים.

תא חוי, ארבע נהורין איינון. תלת מנייהו סתימים, וחד דאתגלייא: נהורא דנהיר. נהורא דזוהר. (יאינוי)iae ואיהו נהיר בזוהר דשמיא ברקי. נהורא דארגונא, הנטיל כל נהורין. נהורא דלא נהיר אסתפל לגבי אלין, לנטיל לוון. ואתחווין איינון נהורין ביה, בעששיתא, לךבל שימוש.

ואלין תלת דקאמץ, סתימים יקיימין על האי (ד

לשון הקודש

משבילים. וזהו בזוהר הרקיע. מי מהו הוא הרקיע? והוא הרקיע של משה, שעומדת באמצע, וזהר שלו הוא נסתר, ולא התגלה מהנון שלו, עומדר על אותו רקיע שלא מאיר שנראים בו הגוונים, ואותם גוונים, אף על פי שנראים בו, לא וזהרים כמו זהר, משום שהם גוונים סתומים.

בא ראה, ארבעה אורות הם, שלשה ועומדים על זה שהתגלה, בסוד זה העין.

כ"ג ע"ב) **דָּאַתְגָּלִיָּא.** וְרֹאָ דָא עֵינָא. תָא חִזִי, בְעֵינָא
אֵית תְלַת גּוֹנִין, דָאַתְגָּלִיָן רְשִׁימֵין בֵיה, וּבְלָהָו לֹא
מְזֻדְּחָרִי, בְגַיְן דְקִיְמִי בְגַהְוָרָא דָלָא נְהִיר. וְאֵילִין
אֵינָן כְגַוְגָּא דָאֵינָן סְתִימֵין דְקִיְמִי עַלְיוֹהוּ וְאֵילִין
אֵינָן דָאַתְחִזִיָן לְאַבְהָן, לְמַנְדָע אֵינָן סְתִימֵין
דְמְזֻדְּחָרִין, מְפוֹ אֵילִין דָלָא מְזֻדְּחָרִי. וְאֵינָן
דְמְזֻדְּחָרִי וְאֵינָן סְתִימֵין, אַתְגָּלִיָן לְמַשָּׁה, בְהָהָוָא
רְקִיעָא דִילִיה. וְאֵילִין קִיְמִי, עַל אֵינָן גּוֹנִין
דָאַתְחִזִיָן בֵיה בְעֵינָא.

וְרֹאָ דָא סְתִים עֵינָה, וְאַסְחָר גָּלְגָלָה, וְיִתְגָּלִיָן
אֵינוֹן גּוֹנִין דְגַהְרִין, דְמְזֻדְּחָרִי, וְלֹא
אֲתִיהִיב רְשָׁו לְמִיחָמִי, אֶלָא בְעֵינָנוּ סְתִימֵין, בְגַיְן
דָאֵינָן סְתִימֵין עַלְאיָן, קִיְמִי עַל אֵינָן גּוֹנִין
דָאַתְחִזִיָן, דָלָא מְזֻדְּחָרִי.

לשון הקודש

בא ראה, בעין יש שלשה גוונים שהתגלו
רשומים בו, ובולם לא זהרים, משם
שעומדים באור שלא מאיר. ואלה הם
כמו שאותם הנסתורים שעומדים עליהם,
ואלה הם שנראו לאבות לדעתם או הם
נסתרים שזהרים מתחך אלה שלא
זהרים, ואותם שזהרים והם סתומים,
התגלו למשה באותו רקיע שלא, ואלה